

OPHAVSRET

ZBC

UDKAST

Indledning

På ZBC er vi nysgerrige på hinandens undervisning og har en professionel vidensudveksling og - udvikling.

Vidensudveksling og - udvikling foregår allerede på ZBC, når de ansatte deler materialer og opgaver, undervisningsforløb, indretning af lokaler mm. Også på det mere uformelle niveau deles erfaringer via kollegial supervision, gensidig inspiration, deling af ny viden mm.

Der er imidlertid udfordringer i forhold til ophavsret, når vi på ZBC ønsker, at vores ansatet i større udstrækning skal gøre undervisningsmaterialer mm. tilgængeligt på eksempelvis ZBC's elektroniske platforme (LMS etc.), og at det skal være muligt for de ansatte kan genbruge og/eller videreudvikle på hinandens materialer.

Som udgangspunkt er ophavsretten til materialer, som afspejler den ansattes kreativitet, (jf. værkhøjdedefinition i Lov om Ophavsret) hos den ansatte, når der er tale om tekster, tegninger, grafik, fotografier, billeder, musik, power-point slides og filmværker, med mindre andet er aftalt. Ophavsretten til computerprogrammer, som den ansatte laver i tjenesten, tilhører skolen. Retten til filmoptagelser, lydoptagelser og databaser er ligeledes i vidt omfang institutionens.

For at smidiggøre mulighederne for at kunne vidensudveksle, genbruge og videreudvikle hinandens materialer, er der derfor udarbejdet en konkret aftale omkring deling af ophavsretten.

Nærværende aftale tager således udgangspunkt i Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejdes (UBVA) anbefalinger om, at aftaler omkring skolernes mulighed for at disponere over de ansattes undervisningsmateriale har følgende indholdselementer:

- Hvilke typer af materiale aftalen er omfattet af?
- Hvornår de ansatte afgiver deres ophavsret til materiale?
- Hvordan skal skolerne kunne anvende undervisningsmaterialet?
- Skal det være muligt for den ansatte at trække materialet tilbage igen?
- Skal andre kunne ændre eller redigere i materialet?
- Skal den ansatte have mulighed for at genbruge materialet, hvis den pågældende får nyt arbejde?

Aftalen er indgået med tillidsrepræsentanterne for både Gymnasie, AMU/kursus – og efteruddannelse, EUX, samt EUD-området på vegne af hele medarbejdergruppen. Aftalen vil løbende blive evalueret via drøftelser mellem relevante TR og ledelse på ZBC.

Aftale om rettigheder til undervisningsmateriale

Nærværende aftale er gældende for alle ansatte ved ZBC.

ZBC's ansatte fungerer i en vidensbaseret og vidensproducerende organisation. I vores grundforståelse prioriterer vi, at *vi er nysgerrige på hinandens opgaver og undervisning og har en professionel vidensudveksling* i arbejdet for at *opnå en høj faglig og pædagogisk standard på alle niveauer* og ved at udvikle *respekten for vores forskellige fag og kulturer*, styrker vi samarbejdet på tværs af skolen.

Derfor er ledelse og medarbejdere på ZBC enige om at styrke samarbejdet omkring at indsamle, udarbejde og videredistribuere viden i enhver form med det formål, at de ansatte skal kunne tilegne sig, skabe og videreformidle viden både i og uden for ZBC's regi, uden at det giver anledning til juridiske problemer i forhold til ophavsret. Herunder gælder eksempelvis, at AMU-materialer produceret af ansatte ved ZBC kan af ledelsen besluttes videreformidlet til relevant ekstern samarbejdspartner og indgå i fælles videndeling på tværs af selvstændige organisationer. Eksterne udviklingssamarbejder vedr. øvrige områder forhandles separat, når/hvis behov opstår. (jf. i øvrigt pkt. 6 og 7).

Udgangspunktet for denne enighed er derfor, at alt undervisningsmateriale, anvendt på ZBC, deles. Og derfor er ledelse og medarbejdere på ZBC enige i nedenstående principper og retningslinjer:

1. Alt materiale, som den enkelte ansatte har udarbejdet i fritiden, og uden at det sker til brug for ZBC, er ikke omfattet af nærværende aftale. Der henvises i øvrigt til skolens politik om bibeskæftigelse.
2. De juridiske rettigheder til undervisningsmateriale, som de ansatte på ZBC udarbejder i arbejdstiden til brug på skolen, tilhører ZBC, med mindre der i de konkrete tilfælde er aftalt andet mellem ZBC og de berørte ansatte. Det gælder, uanset om rettighederne skyldes ophavsret, designret, markedsføringsret eller andre juridiske regelsæt. Retten til medarbejdernes opfindelser er dog ikke omfattet af aftalen, men af lov om arbejdstageres opfindelser.
3. Ved undervisningsmateriale forstås alle former for materiale, som de ansatte har udarbejdet som led i deres arbejde på ZBC med henblik på brug i undervisningen på skolen, herunder – men ikke afgrænset til – tekster, handouts, undervisningsforløb med udgangspunkt i skolens pædagogisk didaktiske strategi, film, quizzer, e-læringsforløb, billeder, computerprogrammer, grafik mm.
4. At rettigheder tilhører ZBC indebærer, at ZBC kan tillade skolens ansatte frit at genbruge hinandens undervisningsmateriale i deres undervisning, herunder ved at kopiere det, bruge det internt - bl.a. sende det til elever mm. Desuden kan de ansatte bearbejde og redigere materialet uden forudgående krav om accept fra den ansatte, som oprindeligt har udarbejdet materialet. Dog skal bearbejdning og redigering ikke foretages på en måde, som krænker den pågældendes faglige og litterære anseelse. Endelig kan ZBC - efter nærmere aftale med medarbejderen og orientering af TR forud – bestemme, at visse former for materiale kan gøres frit tilgængeligt på internettet (Open Source, Open Access eller tilsvarende).
5. Retten til materialet, omfattet af denne aftale, overgår til ZBC fra det tidspunkt, hvor den enkelte ansatte har udarbejdet materialet, herunder uploadet materialet på ZBC's LMS eller tilsvarende. For så vidt angår almindeligt undervisningsmateriale, som den enkelte ansatte har udarbejdet som et led i sit

pædagogiske og didaktiske arbejde til egen praksis, har ZBC først retten til materialet, når den enkelte ansatte har anvendt materialet i sin undervisning på ZBC.

6. ZBC har lov til efter aftale at videresælge materialet til andre, herunder andre skoler, mod at betale den ansatte, der har udarbejdet materialet, et engangsbeløb. Beløbets størrelse fastsættes efter-aftale mellem ledelsen og den/de berørte medarbejder(e) og undervisernes tillidsrepræsentanter.
7. ZBC har lov til at udgive de ansattes materialer på kommercielle forlag, hvis den enkelte ansatte er enig heri. Den ansatte, som har udarbejdet materialet, har krav på 50 % af betalingen fra forlaget. Hvis materialet er udarbejdet af flere ansatte, deles honoraret forholdsmæssigt.
8. Den enkelte ansatte beholder altid selv rettigheder til bøger, forstået som tekster på mere end 40 sider. Den enkelte ansatte kan derfor udgive teksterne på forlag uden at inddrage ZBC. Det er dog en betingelse, at disse tekster ikke i væsentligt omfang genbruger materiale, som ZBC har ret til. Desuden har ZBC retten til bøger, som de ansatte har lavet efter aftale med ZBC eller i henhold til en af ZBC pålagt opgave, herunder – men ikke afgrænset til – e-læringsforløb.
9. Den enkelte ansattes navn skal nævnes på det materiale, den pågældende har været med til at udarbejde, i det omfang det er naturligt og gørligt. På samme betingelser kan den enkelte ansatte også kræve, at den pågældendes navn fjernes fra materialet igen. (jf. OHL §3)
10. Hvis en ansat på ZBC får nyt arbejde et andet sted, kan den pågældende genbruge materiale, vedkommende selv har udarbejdet, og som ZBC har ret til. ZBC kan dog modsætte sig dette, hvis ZBC har tungtvejende, saglige grunde hertil. Sådanne grunde kan eksempelvis være, at der er tale om materialer, som ZBC har ladet fremstille med henblik på salg på et kommercielt marked eller som ZBC ikke ønsker brugt på andre institutioner, som ZBC er i et konkurrenceforhold til. Andre grunde kan være, at ZBC har solgt materialet til andre i henhold til aftalens pkt. 6 eller at materialet er udgivet på et forlag i henhold til aftalens pkt. 7.
11. Når en ansat eller ZBC bliver opmærksom på, at en tredjemand har krænket et værk, omfattet af denne aftale, drøftes det mellem den pågældende ansatte, den pågældendes tillidsrepræsentant og nærmeste leder på vegne af ZBC. Såfremt det er relevant i forhold til den pågældende krænkelse, f.eks. at værket er blevet anvendt på en måde eller i en sammenhæng, der er krænkende efter ophavsretslovens § 3, stk. 2, forfølges sagen i fællesskab.

Som ophavsmanden kan den ansatte selv retsforfølge krænkelser, der entydigt ligger uden for ZBCs sædvanlige virksomhed og videresalg efter pkt. 6 og 7.

12. I tilfælde af uenighed om fortolkningen af denne aftale tilstræbes det at løse uenigheden gennem dialog mellem de(n) pågældende ansatte, de(n) pågældende tillidsrepræsentant(er) og ZBC.

I tilfælde af fortsat uenighed kan de/den ansatte overdrage sagen til sin organisation med henblik på bilægge af uoverensstemmelsen.

Parterne er enige om, at en retstvist afgøres ved voldgift.

Aftalen er indgået den XXXX på vegne af ledelse og medarbejdere på ZBC og træder i kraft XXXX

Aftalen kan opsiges af hver enkelt af de underskrivende parter med et varsel på 3 måneder. Opsigelsen skal ske skriftlig over for alle øvrige parter.

Fællestillidsrepræsentant

Direktør, ZBC

Vicedirektør, ZBC

UDKAST